



در ۴۰ روز اخیر قیمت برندهای مختلف گوشی همراه و انواع لپ تاپ از ۱۵ تا ۶۰ درصد رشد کرده است

پرواز قیمت‌ها در بازار موبایل و کامپیوتر

همانند موبایل و لپ تاپ به‌طور متوسط بین ۲۰ تا ۳۰ درصد و در برخی محصولات نیز تا ۴۰ درصد و بیشتر افزایش یافته است. در این خصوص برخی فعالان بازار، افزایش قیمت‌ها در این حوزه را به کاهش واردات و کاهش عرضه در این بازارها مرتبط می‌دانند، با این حال بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال گذشته از ۱/۵ میلیارد دستگاه گوشی تلفن همراهی که در جهان به فروش رفته، یک درصد آن را (نزدیک به ۱۵ میلیون دستگاه) ایرانی‌ها وارد کرده‌اند. این میزان واردات گوشی تلفن همراه دقیقاً برابر با سهم یک درصدی جمعیت ایران از کل جمعیت جهان نیز هست. همچنین آمارهای گمرک نیز گرچه جزئیاتی از واردات گوشی در دوره اسفند ۹۸ تا فروردین ۹۹ ارائه نداده، اما کل واردات کالایی ایران طی این مدت ۱۰ درصد نسبت به سال گذشته رشد داشته است که لوازم دیجیتال نیز خارج از این فرآیند نیست. به‌رحال به نظر می‌رسد این روزها که با افزایش دور کاری‌ها (آموزش، اشتغال و...) نیاز و تقاضای لوازم دیجیتال در کشورمان بیشتر شده است، سیاستگذار و ناظر نمی‌تواند بی تفاوت به افزایش نجومی قیمت‌ها در این بازار باشد.

جدول دو، مقایسه قیمت‌های محصولات ۵ برند موبایل در ایران در دو مقطع ۲۸ اسفند ۱۳۹۸ و ۷ اردیبهشت ۱۳۹۹			
تغییرات	قیمت (تومان)	میانگین قیمت در تهران (ارقام به تومان)	
		۲۸ اسفند ۱۳۹۸	۷ اردیبهشت ۱۳۹۹
درصد	۱,۰۰۹,۵۰۰	۴,۳۰۹,۵۰۰	۳۳۰,۰۰۰
۳۱	۸۷۶,۵۰۰	۴,۸۲۶,۵۰۰	۳,۹۵۰,۰۰۰
۲۲	۱,۴۷۴,۵۰۰	۳,۷۲۴,۵۰۰	۲,۲۵۰,۰۰۰
۶۶	۱,۳۹۰,۰۰۰	۱۵,۰۹۰,۰۰۰	۱۳,۷۰۰,۰۰۰
۱۰	۸۷۶,۵۰۰	۴,۸۲۶,۵۰۰	۳,۹۵۰,۰۰۰
۲۲	۱,۵۹۹,۰۰۰	۴,۴۹۹,۰۰۰	۲,۹۰۰,۰۰۰
۵۵	۵۳۰,۰۰۰	۳,۴۳۰,۰۰۰	۲,۹۰۰,۰۰۰
۱۸			
۳۲			
۵۰	۹۰۰,۰۰۰	۲,۷۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰
۵۰	۱۹۰,۰۰۰	۲,۷۹۰,۰۰۰	۲,۶۰۰,۰۰۰
۷	۳۵۰,۰۰۰	۳,۴۵۰,۰۰۰	۳,۱۰۰,۰۰۰
۱۱	۸۲۰,۰۰۰	۲,۵۲۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰
۴۸	۴۷۰,۰۰۰	۴,۳۰۰,۰۰۰	۳,۷۰۰,۰۰۰
۱۳	۹۰۰,۰۰۰	۴,۳۰۰,۰۰۰	۳,۴۰۰,۰۰۰
۵۰	۱,۴۰۰,۰۰۰	۴,۲۰۰,۰۰۰	۲,۸۰۰,۰۰۰
۲۹			
۶۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	۳,۲۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	۳۱۰,۰۰۰	۳,۳۱۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۲۰	۶۰۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۴	۳۰۰,۰۰۰	۷,۵۰۰,۰۰۰	۷,۲۰۰,۰۰۰
۱۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۴,۷۰۰,۰۰۰	۴,۶۰۰,۰۰۰
۲۳	۸۰۰,۰۰۰	۴,۳۰۰,۰۰۰	۳,۵۰۰,۰۰۰
۳۳	۸۰۰,۰۰۰	۳,۲۰۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰
۲۲			
۱۲	۱,۵۹۴,۰۰۰	۱۵,۲۴۹,۰۰۰	۱۳,۶۵۵,۰۰۰
۱۵	۱,۴۰۰,۰۰۰	۱۰,۹۰۰,۰۰۰	۹,۵۰۰,۰۰۰
۱۰	۱,۳۰۰,۰۰۰	۱۴,۳۰۰,۰۰۰	۱۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۹	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۹,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۲۲	۳,۵۰۰,۰۰۰	۱۹,۵۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	۲,۳۰۰,۰۰۰	۲۵,۳۰۰,۰۰۰	۲۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۴			
۶	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰
۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۳۰۰,۰۰۰	۲,۲۰۰,۰۰۰
۱۵	۳,۰۰۰,۰۰۰	۲,۳۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۶۰۰,۰۰۰	۴,۴۰۰,۰۰۰
۲۶	۷,۰۰۰,۰۰۰	۲,۷۰۰,۰۰۰	۲,۷۰۰,۰۰۰
۱۱			

توضیحات: ۱- محصولات گروه آتر (honor) یکی از برندهای زیرمجموعه شرکت هواوی است که در زیر گروه هواوی آمده است. ۲- ارقام قیمت‌ها مربوط به تهران است. ۳- در هر محصولی با تغییر جزئیات، قیمت‌ها ممکن است بالاتر یا پایین‌تر باشد. در این گزارش ارقام هر دو تاریخ مذکور به‌صورت میانگین ذکر شده است.

جدول سه، مقایسه قیمت‌های محصولات ۳ برند لپ تاپ در ایران در دو مقطع ۲۸ اسفند ۱۳۹۸ و ۷ اردیبهشت ۱۳۹۹			
تغییرات	قیمت (تومان)	میانگین قیمت در تهران (ارقام به تومان)	
		۲۸ اسفند ۱۳۹۸	۷ اردیبهشت ۱۳۹۹
درصد	۳,۳۰۰,۰۰۰	۱۷,۵۰۰,۰۰۰	۱۴,۲۰۰,۰۰۰
۲۳	۱,۹۰۰,۰۰۰	۱۱,۵۰۰,۰۰۰	۹,۶۰۰,۰۰۰
۲۰	۷,۹۰۰,۰۰۰	۲۹,۹۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰,۰۰۰
۳۶	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۳,۰۴۸,۰۰۰	۱۲,۹۴۸,۰۰۰
۱	۱,۸۴۰,۰۰۰	۱۰,۹۹۰,۰۰۰	۹,۱۵۰,۰۰۰
۲۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۹۹۰,۰۰۰	۱۱,۹۹۰,۰۰۰
۸	۱,۸۵۸,۰۰۰	۱۹,۵۴۸,۰۰۰	۱۷,۶۹۰,۰۰۰
۱۱			
۱۷			
۳۰	۱,۴۶۴,۰۰۰	۶,۲۸۰,۰۰۰	۴,۸۱۶,۰۰۰
۲۵	۲,۶۰۰,۰۰۰	۱۲,۸۹۰,۰۰۰	۱۰,۲۹۰,۰۰۰
۲۳	۱,۱۱۵,۰۰۰	۵,۸۹۵,۰۰۰	۴,۷۸۰,۰۰۰
۲۱	۴۰۰,۸۰۰	۲۳,۴۹۸,۰۰۰	۱۹,۴۹۰,۰۰۰
۲۸	۲,۸۱۰,۰۰۰	۱۲,۷۹۰,۰۰۰	۹,۹۸۰,۰۰۰
۲۶			
۱۲	۶۳۰,۰۰۰	۵,۸۲۰,۰۰۰	۵,۱۹۰,۰۰۰
۱۰	۶۹۷,۰۰۰	۷,۹۶۷,۰۰۰	۷,۲۷۰,۰۰۰
۸	۷۱۵,۰۰۰	۹,۴۰۵,۰۰۰	۸,۶۹۰,۰۰۰
۳۶	۱,۵۷۴,۰۰۰	۵,۹۵۶,۰۰۰	۴,۳۸۲,۰۰۰
۲۲	۴۰۰,۱۸۰,۰۰۰	۲۱,۹۹۸,۰۰۰	۱۷,۹۸۰,۰۰۰
۱۸			

توضیحات: ۱- مقایسه تعداد گوشی‌های تلفن همراه ثبت‌شده در سامانه همتا طی ۱۱ ماهه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸

جدول یک، مقایسه تعداد گوشی‌های تلفن همراه ثبت‌شده در سامانه همتا طی ۱۱ ماهه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸			
نوع ثبت گوشی	تعداد گوشی‌های ثبت‌شده در سامانه همتا (دستگاه)	درصد تغییرات	
		تعداد	درصد
گوشی همراه مسافری	۲,۷۵۹,۸۷۵	۳,۷۶۸,۲۹۲	۳۷
گوشی همراه وارداتی	۲,۵۱۱,۰۴۵	۹,۷۹۹,۳۶۸	۲۹۰
گوشی همراه تولید داخل	۳۵۵,۲۹۸	۲۷۶,۰۴۰	-۲۲
جمع کل	۵,۶۲۶,۲۱۸	۱۳,۸۴۳,۷۰۰	۱۴۶

منبع: وزارت صنعت، معدن و تجارت، گزارش عملکرد ماهانه

از اوایل اسفند ۹۸ با شیوع ویروس کرونا در ایران گرچه دولت تقریباً هیچ محدودیتی در آموخته‌ها و فعالیت‌ها ایجاد نکرد، اما طبق آمارهای وزارت کار، در اغلب مشاغل خدماتی فروش و فعالیت بین ۲۵ تا ۵۰ درصد کاهش یافته است. این افت فعالیت‌ها در بازار لوازم دیجیتال شاید به این مقدار نباشد، اما آمارهای جهانی می‌گویند در فوریه ۲۰۲۰ تقاضای جهانی موبایل و اغلب لوازم دیجیتالی همانند لپ تاپ و کامپیوترها حدود ۳۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است. همچنین آمارهای دیگری برآورد کرده‌اند که در صورت ادامه شیوع ویروس کرونا در جهان تا نیمه دوم سال، تقاضای جهانی این محصولات به‌طور میانگین ۲۹ درصد نسبت به سال گذشته کاهش خواهد یافت. منطقی است این کاهش تقاضا اگرچه منجر به کاهش قیمت‌های جهانی این محصولات نشود، قطعاً به ثبات قیمت‌ها در این بازارها کمک خواهد کرد. با این حال برخلاف روندهای جهانی، بررسی‌ها نشان می‌دهد در ایران طی ۳۹ روز اخیر با وجود اینکه بازارها کمتر از ۱۰ روز فعال بوده‌اند، اما طی همین مدت قیمت لوازم دیجیتال

کورس گرانی در بازار موبایل

در گروه هواوی پس از دومحصول مذکور، قیمت Honor 8A نیز طی این مدت افزایش ۴۸ درصدی داشته است. پس از این محصول، قیمت چهار محصول دیگر نیز به ترتیب ۲۶، ۱۱، ۱۳ و ۷ درصد رشد داشته است. در مجموع مقایسه ۷ محصول از محصولات برند هواوی در ۳۹ روز اخیر نشان می‌دهد قیمت‌ها در این گروه به‌طور متوسط ۲۹ درصد افزایش یافته است. لازم به ذکر است باتوجه به اینکه گروه آتر (honor) یکی از برندهای زیرمجموعه شرکت هواوی است، در جدول قیمت برخی محصولات این گروه در زیرگروه هواوی آمده‌اند.

رشد ۲۲ تا ۳۳ درصدی قیمت‌های شیائومی

سومین برندی که در این گزارش به بررسی تغییرات قیمت‌های آن پرداخته‌ایم، محصولات شرکت شیائومی است. گرچه آزاری از سهم این برند در بازار ایران در دست نیست، اما شیائومی هفتمین برند پر فروش دیجی کالا در نیمه اول سال گذشته بوده و بین برندهای موبایلی، سهم ۴ درصدی از کل ارزش فروش ریالی این فروشگاه را به‌خود اختصاص داده است. مقایسه قیمت هفت محصول از این گروه نشان می‌دهد قیمت گوشی تلفن همراه Xiaomi Redmi 8A این شرکت طی مدت ۳۹ روز اخیر با افزایش ۶۰ درصدی از دو میلیون تومان در ۲۸ اسفند به ۳/۲ میلیون تومان در روزهای اخیر رسیده است. پس از این محصول، دومحصول دیگر یعنی Xiaomi Mi 9 SE و Xiaomi Mi 9 SE به ترتیب با افزایش ۳۳ و ۲۳ درصدی، بیشترین افزایش قیمت را در بین هفت محصول بررسی شده، داشته‌اند. همچنین طی مدت مذکور قیمت چهار محصول دیگر این شرکت به ترتیب ۲۰، ۴۰، ۲۰ و ۲۰ درصد افزایش یافته‌اند. در مجموع به‌طور میانگین قیمت هفت محصول بررسی شده برند شیائومی در ۳۹ روز اخیر ۲۲ درصد افزایش داشته است.

رشد ۱۵ درصدی قیمت‌های اپل

گوشی‌های موبایل اپل گرچه به لحاظ تعداد فروش، سهم قابل ملاحظه‌ای در مقایسه با سایر برندهای گوشی تلفن همراه ندارند، اما محصولات این برند به‌رغم اینکه به لحاظ قیمتی جزو گران‌ترین برندهای موبایلی هستند، با این حال جایگاه ویژه‌ای در میان گوشی‌های حرفه‌ای دارند. مقایسه تغییرات قیمت‌ها طی ۳۹ روز اخیر در گروه اپل نشان می‌دهد در بین هفت محصول بررسی شده در این گزارش، قیمت Apple iPhone 11 با افزایش ۲۲ درصدی از ۱۶ میلیون تومان به ۱۹/۵ میلیون تومان رسیده است. پس از آن، دو محصول Apple iPhone 8 و Apple iPhone XS به ترتیب با ۱۹ و ۱۵ درصد بیشترین افزایش قیمت را طی ۳۹ روز اخیر داشته‌اند. همچنین قیمت چهار محصول دیگر این برند نیز به ترتیب ۱۱ و ۱۲ درصد و دومحصول نیز ۱۰ درصد افزایش یافته است. به‌طور میانگین میزان افزایش قیمت‌ها در هفت محصول این برند ۱۴ درصد طی ۳۹ روز بوده است.

افزایش ۱۱ درصدی قیمت‌های نوکیا

گفته شد که گروه نوکیا از برندهای پرطرفدار در ایران البته در بخش گوشی‌های فاقد سیستم‌عامل یا فیچرفون هستند. در این گروه به لحاظ محدودیت دسترسی به قیمت‌های قبل از عید، فقط قیمت پنج محصول بررسی شده که نتایج آن نشان می‌دهد قیمت Nokia 7 Plus با افزایش ۲۶ درصدی در ۳۹ روز اخیر از ۲/۷ میلیون تومان به ۲/۴ میلیون تومان رسیده است. پس از این محصول، قیمت Nokia 6 نیز با افزایش ۱۵ درصدی از ۲/۳ میلیون تومان در اواخر اسفند ۹۸ به ۲/۳ میلیون تومان در روزهای اخیر رسیده است. سه محصول دیگر این برند نیز به ترتیب رشد ۵ و ۵ درصدی داشته‌اند. در مجموع طی ۳۹ روز اخیر رشد قیمت‌ها در پنج محصول این برند ۱۱ درصد بوده است.

افزایش ۱۸ تا ۳۶ درصدی قیمت لپ تاپ‌ها

گفته شد که در مقایسه با گوشی‌های تلفن همراه که با طرح ریجستری آمارهای نسبتاً دقیقی از میزان واردات و فروش آنها وجود دارد، در خصوص میزان واردات و مصرف لپ تاپ آمارهای چندان مستندی وجود ندارد.

اما در خصوص تغییرات قیمت‌ها در بازار لپ تاپ، در گزارش پیش رو براساس آمارهای موجود، وضعیت قیمت‌های چندین محصول از سه برند ایسر، ایسوس و لنوو که از برندهای پر فروش بازار ایران هستند، به‌طور مختصر و به تفکیک برندها پرداخته می‌شود.

افزایش ۲۰ تا ۳۶ درصدی قیمت‌های ایسر

در گروه ایسر مقایسه قیمت‌ها در ۳۹ روز اخیر نشان می‌دهد قیمت محصول Acer Predator 15 73-593-G9 با افزایش ۳۶ درصدی از ۲۲ میلیون تومان به حدود ۳۰ میلیون تومان رسیده و بیشترین افزایش قیمت در این گروه را داشته است. پس از این محصول، قیمت Acer Aspire A715 71G افزایش ۲۳ درصدی دومین محصول با بیشترین افزایش قیمت در گروه ایسر بوده است. بررسی قیمت‌های پنج محصول دیگر نیز نشان می‌دهد قیمت دو محصول هرکدام ۲۰ درصد و دیگر محصولات نیز به ترتیب ۱۱، ۸ و یک درصد افزایش داشته‌اند. در مجموع هفت محصول بررسی شده در این گروه به‌طور متوسط ۱۷ درصد افزایش قیمت داشته‌اند.

رشد ۱۵۷ درصدی ثبت تلفن همراه در همتا

گرچه به جهت عدم انتشار جزئیات واردات کالا در یک سال اخیر از سوی گمرک ایران، در مورد میزان واردات لپ تاپ و کامپیوتر هیچ آمار مستندی در دست نیست، اما با اجباری شدن ثبت گوشی‌های موبایل در سامانه همتا از آذر سال ۱۳۹۶، در بخش واردات و تولید گوشی تلفن همراه آمارهای قابل استنادی از سوی وزارت صمت (مستخرج از سامانه همتا) منتشر شده است. در آخرین گزارش این وزارتخانه که مربوط به واردات و تولید گوشی موبایل تا ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۸ است، طی ۱۱ ماهه سال گذشته مجموع واردات گوشی مسافری، گوشی همراه وارداتی از گمرک و گوشی همراه تولید داخل ثبت‌شده در سامانه همتا ۱۳ میلیون و ۸۴۲ هزار و ۷۰۰ دستگاه بوده که نسبت به ۵/۶ میلیون دستگاه واردات و تولید داخلی گوشی همراه در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۷، رشد ۱۴۶ درصدی (افزایش بیش از ۸/۲ میلیون دستگاه) را نشان می‌دهد. به‌رحال اگر آمار تولید و فروش گوشی‌های داخلی را هم که در ۱۱ ماهه سال گذشته کاهش ۲۲ درصدی داشته، از آمار واردات و مصرف گوشی‌های تلفن همراه کسر کنیم، باز هم واردات و مصرف گوشی تلفن همراه (مجموع واردات مسافری و گمرکی)

در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۷ رشد ۱۵۷ درصدی داشته‌اند. باتوجه به اینکه آمارهای سامانه همتا مربوط به فعال سازی تلفن همراه بوده و زمان دقیق واردات را ذکر نمی‌کند، اما باید توجه داشت فعال سازی و ثبت گوشی‌های تلفن همراه تا سه ماه بعد از ورود به کشور امکان‌پذیر است. بر این اساس به نظر می‌رسد عمده گوشی‌های ثبت‌شده در این سامانه در سال ۱۳۹۸ وارد کشور شده‌اند.

سقوط ۲۹ درصدی فروش جهانی موبایل

در شرایط عادی افزایش قیمت‌های موبایل در ایران می‌تواند دلایل مختلفی از جمله افزایش نرخ تورم عمومی، افزایش تقاضا، کاهش واردات، افزایش نرخ ارز، افزایش قیمت‌های جهانی و... داشته باشد، با این حال آمار و ارقام نشان می‌دهد دلایل کافی وجود دارد که بخش قابل توجهی از افزایش قیمت‌ها در بازار موبایل و لپ تاپ ناشی از عدم نظارت بر این بازار بوده است. برای مثال طبق آمارهایی که ذکر شد، در سال گذشته واردات موبایل رشد ۱۵۷ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۷ داشته است. همچنین در دو ماه اخیر که ویروس کرونا در کشورمان شیوع پیدا کرده است، گرچه آمارهایی از واردات گوشی تلفن همراه